

บทที่ 4
บทวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์จะนำเสนอใน 5 ประเด็น ดังนี้

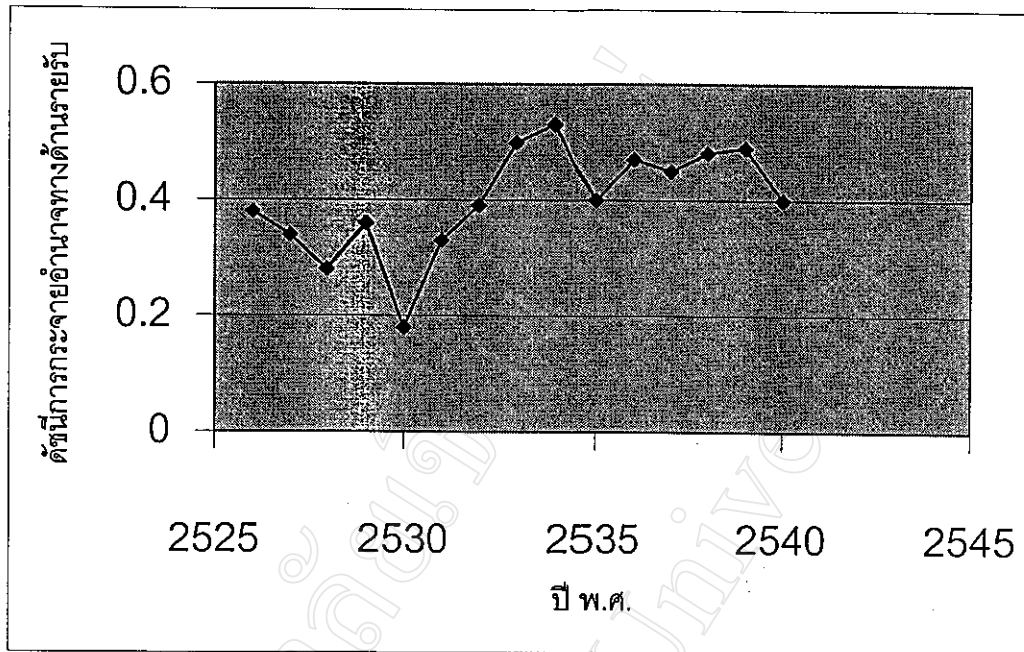
- 4.1 แนวโน้มการกระจายอำนาจทางการคลัง
- 4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางการคลังจากส่วนกลาง
- 4.3 ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง ได้แก่ ประเด็นกระบวนการควบคุมทางการคลัง นโยบายสนับสนุนอื่นๆ การจัดบริการสาธารณะของเทศบาล แผนและนโยบายระดับประเทศ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของเทศบาล และสภาพเศรษฐกิจของประเทศ
- 4.4 ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยสนับสนุนการกระจายอำนาจทางการคลัง
- 4.5 ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องอิทธิพลของกฎหมายการคลังเทศบาล ได้แก่ กฎหมายกำหนดรายรับของเทศบาล กฎหมายควบคุมการใช้จ่ายของเทศบาล และระเบียบการคลังและงบประมาณของเทศบาล

4.1 แนวโน้มการกระจายอำนาจทางการคลังสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

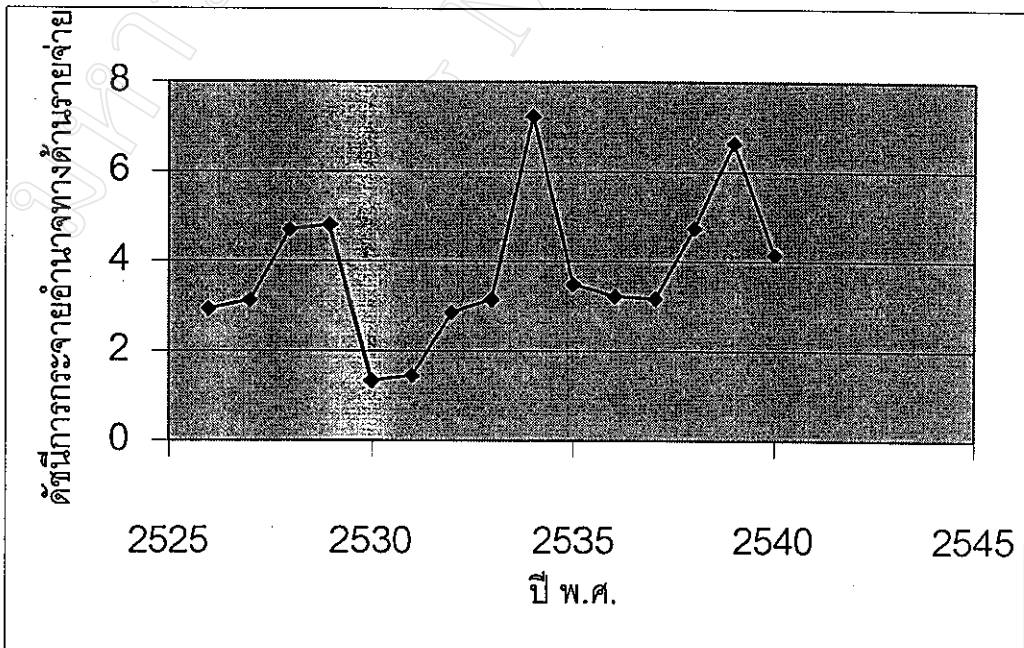
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์การกระจายอำนาจทางการคลังสู่เทศบาลนครเชียงใหม่
ในช่วงปี พ.ศ. 2526 – 2540

ปี พ.ศ.	ดัชนีการกระจายอำนาจด้านรายรับ	ดัชนีการกระจายอำนาจด้านรายจ่าย
2526	0.38	2.94
2527	0.34	3.12
2528	0.28	4.69
2529	0.36	4.80
2530	0.18	1.34
2531	0.33	1.46
2532	0.39	2.89
2533	0.50	3.15
2534	0.53	7.25
2535	0.40	3.47
2536	0.47	3.22
2537	0.45	3.16
2538	0.48	4.74
2539	0.49	6.64
2540	0.40	4.15

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าการกระจายอำนาจทั้งด้านรายรับและรายจ่ายสู่เทศบาลนครเชียงใหม่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น และแสดงเป็นกราฟได้ดังนี้

กราฟที่ 1 แนวโน้มการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

กราฟที่ 2 แนวโน้มการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางการคลังสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

การทดสอบสมมติฐานประเด็น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางการคลังสู่เทศบาลนครเชียงใหม่ ให้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression) แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจด้านรายรับสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัย	Beta	T	Sig. T
1.การเจริญเติบโตของ GDP	6.484E-03	1.754	0.140
2.การเจริญเติบโตของรายได้รัฐบาลกลาง	1.461E-02	2.677	0.044
3.การเจริญเติบโตของประชากรในเขตเทศบาล	2.403E-02	1.502	0.193
4.แผนพัฒนาประเทศ	0.218	3.428	0.019
5.กฎหมายการคลังท้องถิ่น	1.736E-02	0.379	0.720
6.การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	4.966E-02	1.460	0.204
7.สัดส่วนรายจ่ายที่มาจากเงินของเทศบาลเองต่อรายจ่ายที่มาจากเงินอุดหนุน	3.077E-02	2.679	0.044
8.สัดส่วนของรายรับที่เทศบาลเก็บเองต่อรายรับที่เทศบาลไม่ได้เก็บเองในปีก่อน	0.175	0.929	0.396
9. ค่าคงที่	0.272	2.159	0.083

$R^2 = 0.912$

Adjusted $R^2 = 0.771$

$F = 6.486$

Sig. $F = 0.027$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับสู่เทศบาลนครเชียงใหม่มี 3 ตัว ประกอบด้วย การเจริญเติบโตของรายได้ของรัฐบาลกลาง แผนพัฒนาประเทศ และสัดส่วนรายจ่ายที่มาจากเงินของเทศบาลเองต่อรายจ่ายที่มาจากเงินอุดหนุน โดยสามารถอธิบายการกระจายอำนาจทางการคลังได้ร้อยละ 91.20

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจด้านรายจ่ายสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัย	Beta	T	Sig. T
1.การเจริญเติบโตของ GDP	0.0758	1.0659	0.3176
2.การเจริญเติบโตของรายได้รัฐบาลกลาง	-0.1757	-2.4389	0.0406
3.กฎหมายการคลังท้องถิ่น	0.8279	1.1228	0.2941
4.การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	-1.2426	-1.5847	0.1517
5.สัดส่วนของรายรับที่เทศบาลเก็บเองต่อรายรับที่เทศบาลไม่ได้เก็บเอง	8.2723	2.6361	0.0299
6. ค่าคงที่	2.8025	1.7460	0.1189

$R^2 = 0.781$ Adjusted $R^2 = 0.617$ $F = 4.433$ Sig. $F = 0.026$

Durbin – Watson = 1.892

ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายสู่เทศบาลนครเชียงใหม่มี 2 ตัว ประกอบด้วย การเจริญเติบโตของรายได้ของรัฐบาลกลาง และสัดส่วนของรายรับที่เทศบาลเก็บเองต่อรายรับที่เทศบาลไม่ได้เก็บเอง โดยสามารถอธิบายการกระจายอำนาจทางการคลังได้ร้อยละ 78.10

4.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง

4.3.1 กระบวนการควบคุมทางการเงิน

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกระบวนการควบคุมทางการเงิน

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องกระบวนการควบคุมทางการเงิน

ตารางที่ 4.4 แสดงการวิเคราะห์ด้านกระบวนการควบคุมทางการเงิน

แหล่งที่มา	Df	Sum of Square	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	16.161	8.080	0.709	0.494
ภายในกลุ่ม	115	1311.331	11.403		
รวม	117	1327.492			

จากตารางพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกระบวนการควบคุมทางการเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.3.2 ด้านนโยบายสนับสนุนอื่นๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องนโยบายสนับสนุนอื่นๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องนโยบายสนับสนุนอื่นๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง

ตารางที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์ด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง

แหล่งที่มา	df	Sum of Square	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	27.157	13.578	7.354	0.001
ภายในกลุ่ม	117	216.043	1.847		
รวม	119	243.200			

จากตาราง พบว่า มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเพื่อต้องการทราบว่ากลุ่มใดที่แตกต่างกัน จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยต่อไป โดยการทดสอบ Multiple comparison rank test แบบ Scheffe ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง

กลุ่มประชากร	กลุ่มที่	กลุ่มที่ ค่าเฉลี่ย	3	2	1
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	3	6.15			
พนักงานเทศบาล	2	7.39	*		
สมาชิกสภาเทศบาล	1	7.71	*		

ผลการทดสอบพบว่า กลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้องมีความแตกต่างจากกลุ่มพนักงานเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ดังนั้นต้องการวิเคราะห์ต่อไปในระดับลึกกว่าปัจจัยด้านอาชีพ และการศึกษาจะเข้ามามีผลต่อบัณฑิตด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแฟคทอเรียล (Factorial Analysis of Varince) มีสมมติฐานดังนี้

$$H_0^{(1)} : CE_{ij} = 0$$

$$H_0^{(2)} : C_i = 0$$

$$H_0^{(3)} : E_j = 0$$

โดยที่ C หมายถึง ตัวแปรอาชีพ
 E หมายถึง ตัวแปรการศึกษา
 CE หมายถึง ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและการศึกษา

ตารางที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์ด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง
 กับตัวแปรอิสระ "อาชีพ" และ "การศึกษา"

แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	Sig.
Main Effects	39.720	5	7.944	4.493	0.001
อาชีพ	22.646	2	11.323	6.404	0.002
การศึกษา	12.563	3	4.188	2.369	0.075
2-Way Interactions	12.540	6	2.090	1.182	0.321
Model	52.260	11	4.751	2.687	0.004
Residual	190.940	108	1.768		
Total	243.200	119	2.044		

จากตาราง พบว่าขนาดค่า F ตัวที่สี่เท่ากับ 1.182 ดังนั้นสมมติฐานแรกจึงไม่ถูกหักล้าง กล่าวอีกนัยหนึ่ง การศึกษากับอาชีพไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนผลรวมของปัจจัยหลัก ปรากฏว่ามีขนาดค่า $F = 4.493$ ดังนั้นย่อมหมายความว่าตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งหรือทั้ง 2 ตัวแปร น่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติตามระดับที่กำหนด จากการทดสอบพบว่าอาชีพมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ ดังนั้น $H_0^{(2)}$ จึงถูกหักล้าง

ขั้นตอนที่กล่าวมาเป็นกระบวนการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (Test of Statistical Significance) และเพื่อให้การทดสอบสมมติฐานสมบูรณ์ขึ้น จึงทำการทดสอบนัยสำคัญทางปฏิบัติ (Test of Practical Significance) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกพหุ ดังนี้

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์จำแนกพันธุ์ของ "อาชีพ" และ "การศึกษา" กับ "ปัจจัยด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลัง"

ตัวแปรอิสระ และกลุ่มย่อย	จำนวน	ความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ			ความเบี่ยงเบนปรับตัวแปรอิสระ		
		Deviation		Eta	Deviation		Beta
		Predicted Mean			Predicted Mean		
อาชีพ							
สมาชิกสภาเทศบาล	7	7.71	0.51	0.334	7.74	0.54	0.309
พนักงานเทศบาล	93	7.39	0.19		7.37	0.17	
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	20	6.15	-1.05		6.24	-0.96	
การศึกษา							
ประถมศึกษา	0	0	0	0.265	0	0	0.229
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	12	6.08	-1.12		6.26	-0.94	
อนุปริญญา/ปวส.	22	7.41	0.21		7.43	0.23	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	66	7.27	7.2E-02		7.23	2.6E-02	
สูงกว่าปริญญาตรี	20	7.40	0.20		7.42	0.22	
Multiple R	0.404						
R ²	0.163						

จากตาราง ในคอลัมน์ของความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ (Unadjusted Deviation) แสดงถึงค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระ ซึ่งเบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยรวม (Grand Mean) กรณีตัวแปรอาชีพ จะเห็นว่าอาชีพข้าราชการมีทัศนคติต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ($\mu = 7.20$) ในขณะที่อาชีพสมาชิกสภาเทศบาลและพนักงานเทศบาลมีทัศนคติต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ต่อมาเมื่อปรับตัวแปรอิสระ ปรากฏค่าเบี่ยงเบนปรับ (Adjusted Deviation) ของกลุ่มย่อยยังคงมีทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเหมือนเดิม และเมื่อเปรียบเทียบค่า Eta กับ Beta ซึ่งคำนวณได้ พบว่าค่า Beta ต่ำลงกว่าเดิมเล็กน้อย คือ จาก 0.334 เป็น 0.309 โดยที่อาชีพสามารถอธิบายทัศนคติของกลุ่มต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านนโยบายสนับสนุนอื่น ๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลังได้ร้อยละ 16.3

4.3.3 ด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลนครเชียงใหม่

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลนครเชียงใหม่

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล

แหล่งที่มา	df	Sum of Square	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	8.576	4.288	3.322	0.039
ภายในกลุ่ม	120	154.904	1.291		
รวม	122	163.480			

จากตาราง พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเพื่อต้องการทราบว่ากลุ่มใดที่แตกต่างกัน จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยต่อไป โดยการทดสอบ Multiple Comparison Rank Test แบบ Gabriel ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลนครเชียงใหม่

กลุ่มประชากร	กลุ่มที่	กลุ่มที่ ค่าเฉลี่ย	2	3	1
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	3	2.80			
พนักงานเทศบาล	2	2.49			
สมาชิกสภาเทศบาล	1	3.57	*		

ผลการทดสอบ พบว่ากลุ่มพนักงานเทศบาล มีความแตกต่างจากกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากนั้นใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแฟคทอเรียล (Factorial Analysis of Varince) วิเคราะห์ว่าตัวแปร "อาชีพ" และ "การศึกษา" จะเข้ามามีผลกับปัจจัยด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลหรือไม่ เพียงใด โดยมีสมมติฐานดังนี้

$$H_0^{(1)} : CE_{ij} = 0$$

$$H_0^{(2)} : C_i = 0$$

$$H_0^{(3)} : E_j = 0$$

โดยที่ C หมายถึง ตัวแปรอาชีพ

E หมายถึง ตัวแปรการศึกษา

CE หมายถึง ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและการศึกษา

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล กับตัวแปรอิสระ "อาชีพ" และ "การศึกษา"

แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	Sig.
Main Effects	12.070	5	2.414	1.892	0.101
อาชีพ	8.571	2	4.286	3.359	0.038
การศึกษา	3.494	3	1.165	0.913	0.437
2-Way Interactions	9.806	6	1.634	1.281	0.272
Model	21.876	11	1.989	1.559	0.121
Residual	141.604	111	1.276		
Total	163.480	122	1.340		

จากตาราง พบว่าขนาดค่า F ตัวที่สี่เท่ากับ 1.281 ดังนั้นสมมติฐานแรกจึงไม่ถูกหักล้าง กล่าวอีกนัยหนึ่ง อาชีพและการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่วนผลรวมของปัจจัยหลัก ปรากฏว่ามีขนาดค่า F เท่ากับ 1.892 หมายความว่า ตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งหรือทั้ง 2

ตัวแปร น่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติตามระดับที่กำหนด จากผลการทดสอบพบว่าอาชีพมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ ดังนั้น $H_0^{(2)}$ จึงถูกหักล้าง

ขั้นตอนต่อไปทำการทดสอบนัยสำคัญทางปฏิบัติ (Test of Practical Significance) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกหมู่ ดังนี้

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของ “อาชีพ” และ “การศึกษา” กับ “ปัจจัยด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล”

ตัวแปรอิสระ และกลุ่มย่อย	จำนวน	ความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ			ความเบี่ยงเบนปรับตัวแปรอิสระ		
		Deviation		Eta	Deviation		Beta
		Predicted Mean			Predicted Mean		
<u>อาชีพ</u>				0.229			0.231
สมาชิกสภาเทศบาล	7	3.57	0.97		3.59	0.99	
พนักงานเทศบาล	96	2.49	-0.11		2.49	-0.11	
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	20	2.80	0.20		2.79	0.19	
<u>การศึกษา</u>				0.146			0.146
ประถมศึกษา	0	0	0		0	0	
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	13	2.62	1.3E-02		2.55	-5.1E-02	
อนุปริญญา/ปวส.	22	2.95	0.35		2.96	0.36	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	68	2.50	-0.10		2.53	-7.4E-02	
สูงกว่าปริญญาตรี	20	2.55	-5.1E-02		2.49	-0.11	
Multiple R		0.274					
R ²		0.075					

จากตาราง พิจารณาในคอลัมน์ของความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ (Unadjusted deviation) จะเห็นได้ว่าอาชีพพนักงานเทศบาลมีทัศนคติต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ($\mu = 2.60$) ในขณะที่อาชีพสมาชิกสภาเทศบาลและข้าราชการมีทัศนคติต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม เมื่อปรับตัวแปรอิสระ ปรากฏค่าเบี่ยงเบนปรับ (Adjusted Deviation) ของกลุ่มก็ยังคงมีทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเหมือนเดิม และเมื่อเปรียบเทียบค่า Eta กับ Beta ซึ่งคำนวณได้ พบว่าค่า Beta ของตัวแปรอาชีพเปลี่ยนแปลงน้อยมาก คือ จาก

0.229 เป็น 0.231 โดยที่อาชีพสามารถอธิบายค่าแปรปรวนของทัศนคติของกลุ่มต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลได้ร้อยละ 7.5

4.3.4 ด้านนโยบายและแผนพัฒนาระดับประเทศ

สมมติฐานหลัก = ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องนโยบายและแผนพัฒนาระดับประเทศ

สมมติฐานรอง = มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องนโยบายและแผนพัฒนาระดับประเทศ

ตารางที่ 4.13 แสดงการวิเคราะห์ด้านนโยบายและแผนพัฒนาระดับประเทศ

แหล่งที่มา	df	Sum of Square	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	207.940	103.970	2.273	0.108
ภายในกลุ่ม	111	5077.893	45.747		
รวม	113	5285.833			

จากตาราง พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องนโยบายและแผนพัฒนาระดับประเทศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.3.5 ด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาล

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาล

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาล

ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์ด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาล

กลุ่มประชากร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	Mean Rank
สมาชิกสภาเทศบาล	7	2.86	62.07
พนักงานเทศบาล	97	2.91	64.27
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	20	2.45	54.08
รวม	124	2.83	

ผลการศึกษา Chi-square = 1.646

df = 2

Asymp. Sig. = 0.439

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีทัศนคติต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.3.6 ด้านเศรษฐกิจของประเทศ

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องเศรษฐกิจของประเทศ

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจของประเทศ

กลุ่มประชากร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	Mean Rank
สมาชิกสภาเทศบาล	7	3.14	68.21
พนักงานเทศบาล	97	3.00	64.56
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	20	2.40	50.53
รวม	124	2.91	

ผลการศึกษา Chi-square = 3.077

df = 2

Asymp. Sig. = 0.215

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีทัศนคติต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของประเทศไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางการเมือง

4.4.1 ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

ตารางที่ 4.16 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

	ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	พนักงานเทศบาล	สมาชิกสภาเทศบาล
Spearman's rho			
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	1.000	.	.
พนักงานเทศบาล	0.800**	1.000	.
สมาชิกสภาเทศบาล	0.650	0.867**	1.000

จากตาราง สรุปได้ว่ากลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้องแตกต่างจากกลุ่มพนักงานเทศบาล และกลุ่มพนักงานเทศบาลแตกต่างจากกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.4.2 ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัย
ที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัย
ที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

ตารางที่ 4.17 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัย
ที่สนับสนุนต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

	ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	พนักงานเทศบาล	สมาชิกสภาเทศบาล
Spearman's rho			
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	1.000	.	.
พนักงานเทศบาล	0.795*	1.000	.
สมาชิกสภาเทศบาล	0.703*	0.933**	1.000

จากตาราง สรุปได้ว่ากลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้องแตกต่างจากกลุ่มพนักงานเทศบาล
และกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และกลุ่มพนักงานเทศบาลแตกต่าง
จากกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.4.3 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

	ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	พนักงานเทศบาล	สมาชิกสภาเทศบาล
Spearman's rho			
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	1.000	.	.
พนักงานเทศบาล	-0.086	1.000	.
สมาชิกสภาเทศบาล	0.058	0.638	1.000

จากตาราง สรุปได้ว่าประชากรกลุ่มต่าง ๆ ให้ลำดับความสำคัญกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.4.4 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัย
ที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัย
ที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัย
ที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

	ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	พนักงานเทศบาล	สมาชิกสภาเทศบาล
Spearman's rho			
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	1.000	.	.
พนักงานเทศบาล	0.214	1.000	.
สมาชิกสภาเทศบาล	-0.179	0.536	1.000

จากตาราง สรุปได้ว่าประชากรกลุ่มต่าง ๆ ให้ลำดับความสำคัญกับปัจจัยที่เป็น
อุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากนั้น พิจารณาถึงทัศนคติของกลุ่มต่าง ๆ ต่อลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อการกระจายอำนาจทางการคลังสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการกระจายอำนาจทางการคลัง

กำหนดให้ ปัจจัย A หมายถึง กระแสการเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ

ปัจจัย B หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

ปัจจัย C หมายถึง การที่รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจการคลังสู่ท้องถิ่น

ปัจจัย D หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้มีการกระจาย
อำนาจทางการคลัง

ปัจจัย E หมายถึง องค์การจากต่างประเทศผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจ

ปัจจัย F หมายถึง ความต้องการสาธารณูปโภคในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้น

ปัจจัย G หมายถึง ประชาชนในเทศบาลเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ

ปัจจัย H หมายถึง องค์การชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ปัจจัย I หมายถึง การที่เอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดบริการสาธารณะ

ตารางที่ 4.20 ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลสนับสนุนการกระจายอำนาจทางการคลัง
สู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัย	สมาชิกสภาเทศบาล		พนักงานเทศบาล		ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	
	รายรับ	รายจ่าย	รายรับ	รายจ่าย	รายรับ	รายจ่าย
A	2	1	1	1	1	2
B	1	2	2	2	3	5
C	3	5	4	3	1	3
D	6	3	3	4	4	4
E	9	9	9	9	8	8
F	4	4	5	5	7	1
G	5	7	6	6	9	9
H	8	8	7	8	5	5
I	7	6	8	7	6	7

หมายเหตุ : ตัวเลขในตาราง หมายถึง ลำดับที่ของความสำคัญของปัจจัย A ถึง I

จากตารางสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านรายรับ

สมาชิกสภาเทศบาลมีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีความสำคัญที่สุดในการสนับสนุนให้เกิดการกระจายอำนาจทางด้านรายรับสู่เทศบาลนครเชียงใหม่ รองลงมา ได้แก่ กระแสเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ และนโยบายของรัฐบาลตามลำดับ ส่วนพนักงานเทศบาลเห็นว่ากระแสการเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจมีความสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และการที่แผนพัฒนาประเทศกำหนดให้มีการกระจายอำนาจ ตามลำดับ ในขณะที่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่า กระแสเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ และนโยบายของรัฐบาล มีความสำคัญที่สุด รองลงมา คือ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นเป็นไปในทางเดียวกันว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายอำนาจด้านรายรับเป็นปัจจัยที่มาจากภายนอกเทศบาล โดยเฉพาะเป็นปัจจัยที่ขึ้นอยู่กับรัฐบาลกลาง ในขณะที่ปัจจัยภายในเทศบาลมีความสำคัญอยู่ในลำดับท้าย ๆ ต่อการกระจายอำนาจทางการคลังสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ด้านรายจ่าย

สมาชิกสภาเทศบาลมีความเห็นว่ากระแสเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจมีความสำคัญที่สุดในการสนับสนุนให้เกิดการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายสู่เทศบาลนครเชียงใหม่ รองลงมา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และการที่แผนพัฒนาประเทศกำหนดให้มีการกระจายอำนาจตามลำดับ ส่วนพนักงานเทศบาลเห็นว่ากระแสการเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจมีความสำคัญที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และนโยบายของรัฐบาล ตามลำดับ ในขณะที่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ความต้องการสาธารณูปโภคของประชาชนในเขตเทศบาล มีความสำคัญที่สุด รองลงมา ได้แก่ กระแสเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ และนโยบายของรัฐบาล ตามลำดับ

ในด้านรายจ่ายก็เช่นเดียวกันกับด้านรายรับ โดยปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายในลำดับต้น ๆ เป็นปัจจัยมาจากภายนอกเทศบาล ยกเว้นกลุ่มข้าราชการที่เห็นว่าความต้องการสาธารณูปโภคของประชาชนในเขตเทศบาลมีความสำคัญที่สุด

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ

กำหนดให้ ปัจจัย ก. หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลไม่ดีพอ

ปัจจัย ข. หมายถึง เทศบาลยังไม่สามารถจัดบริการสาธารณะได้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน

ปัจจัย ค. หมายถึง การต่อต้านจากข้าราชการส่วนกลาง

ปัจจัย ง. หมายถึง การที่เทศบาลถูกควบคุมจากกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัย จ. หมายถึง ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล ทำให้นโยบายกระจายอำนาจไม่ต่อเนื่อง

ปัจจัย ฉ. หมายถึง กฎหมายให้อำนาจเทศบาลในการจัดการภายในเทศบาลได้น้อย

ตารางที่ 4.21 ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับ
สู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัย	สมาชิกสภาเทศบาล	พนักงานเทศบาล	ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง
ก.	2	1	1
ข.	6	4	2
ค.	1	2	6
ง.	3	3	5
จ.	5	4	3
ฉ.	4	6	4

หมายเหตุ : ตัวเลขในตาราง หมายถึง ลำดับที่ของความสำคัญของปัจจัย ก ถึง ฉ

จากตารางสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านรายรับ

สมาชิกสภาเทศบาลมีความเห็นว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายรับสู่เทศบาลนครเชียงใหม่มากที่สุด ได้แก่ การต่อต้านจากข้าราชการส่วนกลาง รองลงมา ได้แก่ ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลยังไม่ดีพอ และการที่เทศบาลถูกควบคุมจากกระทรวงมหาดไทยตามลำดับ ส่วนพนักงานเทศบาลเห็นว่าประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลยังไม่ดีพอ มีความสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ การต่อต้านจากข้าราชการส่วนกลาง และการที่เทศบาลถูกควบคุมจากกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ในขณะที่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลยังไม่ดีพอมีความสำคัญที่สุด รองลงมา คือ การที่เทศบาลยังไม่มีความสามารถในการจัดบริการสาธารณะได้เพียงพอ และการไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล ตามลำดับ

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย

กำหนดให้ ปัจจัย A หมายถึง การใช้จ่ายของเทศบาลยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอ

ปัจจัย B หมายถึง เทศบาลยังไม่สามารถจัดบริการสาธารณะได้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน

ปัจจัย C หมายถึง เทศบาลยังไม่มีความสามารถทางด้านเทคนิค เช่น การจัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย

ปัจจัย D หมายถึง การต่อต้านจากข้าราชการส่วนกลาง

ปัจจัย E หมายถึง การที่เทศบาลถูกควบคุมจากกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัย F หมายถึง ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล ทำให้นโยบายกระจายอำนาจ
ไม่ต่อเนื่อง

ปัจจัย G หมายถึง กฎหมายให้อำนาจเทศบาลในการจัดการภายในเทศบาลได้น้อย

ตารางที่ 4.22 ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านราย
จ่ายสู่เทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัย	สมาชิกสภาเทศบาล	พนักงานเทศบาล	ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง
A	1	4	1
B	3	2	2
C	6	5	3
D	4	1	7
E	2	3	6
F	7	6	4
G	5	7	5

หมายเหตุ : ตัวเลขในตาราง หมายถึง ลำดับที่ของความสำคัญของปัจจัย A ถึง G

จากตารางสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านรายจ่าย

สมาชิกสภาเทศบาลมีความเห็นว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายสู่เทศบาลนครเชียงใหม่มากที่สุด ได้แก่ ประสิทธิภาพการใช้จ่ายของเทศบาลไม่ดีพอ รองลงมา ได้แก่ การที่เทศบาลถูกควบคุมจากกระทรวงมหาดไทย และการที่เทศบาลยังไม่มีความสามารถในการจัดบริการสาธารณะได้เพียงพอ ตามลำดับ ส่วนพนักงานเทศบาลเห็นว่าการต่อต้านจากข้าราชการส่วนกลางมีความสำคัญที่สุด รองลงมา ได้แก่ การที่เทศบาลยังไม่มีความสามารถในการจัดบริการสาธารณะได้เพียงพอ และการที่เทศบาลถูกควบคุมจากกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ในขณะที่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ประสิทธิภาพการใช้จ่ายของเทศบาลไม่ดีพอมีความสำคัญที่สุด รองลงมา คือ การที่เทศบาลยังไม่มีความสามารถในการจัด

บริการสาธารณะได้เพียงพอ และเทศบาลยังไม่มีความสามารถทางด้านเทคนิค เช่น การจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียตาม ลำดับ

4.5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายการคลังของเทศบาล

4.5.1 กฎหมายกำหนดรายรับของเทศบาล

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายกำหนดรายรับของเทศบาล

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องกฎหมายกำหนดรายรับของเทศบาล

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ด้านกฎหมายกำหนดรายรับของเทศบาล

กลุ่มประชากร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	Mean Rank
สมาชิกสภาเทศบาล	7	25.86	81.64
พนักงานเทศบาล	86	23.03	60.16
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	18	16.44	26.14
รวม	111	22.14	

ผลการศึกษา Chi-square = 21.528 df = 2 Asymp. Sig. = 0.000

จากตาราง สรุปได้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายกำหนดรายรับของเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.5.2 กฎหมายระเบียบการคลังและงบประมาณของเทศบาล

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายระเบียบการคลัง
และงบประมาณของเทศบาล

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องกฎหมายระเบียบการคลัง
และงบประมาณของเทศบาล

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ด้านระเบียบการคลังและงบประมาณของเทศบาล

แหล่งที่มา	df	Sum of Square	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	908.293	454.147	21.077	0.000
ภายในกลุ่ม	111	2391.671	21.547		
รวม	113	3299.965			

จากตาราง พบว่า มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องกฎหมายระเบียบการคลัง
และงบประมาณของเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อต้องการทราบว่ากลุ่มตัวอย่าง
ใดที่มีความเห็นแตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยต่อไป โดยใช้ค่า
สถิติ Scheffe ดังนี้

ตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายระเบียบการคลังและ
งบประมาณของเทศบาล

กลุ่มประชากร	กลุ่มที่	กลุ่มที่ ค่าเฉลี่ย	3	2	1
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	3	14.11			
พนักงานเทศบาล	2	20.87	*		
สมาชิกสภาเทศบาล	1	25.50	*		

ผลการทดสอบ พบว่ากลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้องมีความแตกต่างจากกลุ่มพนักงานเทศ
บาลและกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากนั้นใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแฟคทอเรียล วิเคราะห์ว่าตัวแปร
"อาชีพ" และ "การศึกษา" จะเข้ามามีผลต่อระเบียบการคลังและงบประมาณของเทศบาลหรือไม่
เพียงใด โดยมีสมมติฐานดังนี้

$$H_0^{(1)} : CE_{ij} = 0$$

$$H_0^{(2)} : C_i = 0$$

$$H_0^{(3)} : E_j = 0$$

โดยที่ C หมายถึง ตัวแปรอาชีพ
 E หมายถึง ตัวแปรการศึกษา
 CE หมายถึง ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและการศึกษา

ตารางที่ 4.26 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรตาม "กฎหมายระเบียบการคลังและงบประมาณของเทศบาล" กับตัวแปรอิสระ "อาชีพ" และ "การศึกษา"

แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	Sig.
Main Effects	1139.194	5	227.839	11.554	0.000
อาชีพ	915.803	2	457.901	23.220	0.000
การศึกษา	230.901	3	76.967	3.903	0.011
2-Way Interactions	129.583	5	25.917	1.314	0.264
Model	1268.777	10	126.878	6.434	0.000
Residual	2031.188	103	19.720		
Total	3299.965	113	29.203		

จากตาราง พบว่าขนาดค่า F ตัวที่สี่เท่ากับ 1.314 ดังนั้นสมมติฐานแรกจึงไม่ถูกหักล้าง กล่าวอีกนัยหนึ่ง อาชีพกับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่วนผลรวมของปัจจัยหลัก ปรากฏว่ามีขนาดค่า F เท่ากับ 11.554 ย่อมหมายความว่า ตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งหรือทั้ง 2 ตัวแปร น่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติตามระดับที่กำหนด ผลจากการทดสอบพบว่าทั้งตัวแปร

อาชีพและตัวแปรการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ ดังนั้น $H_0^{(2)}$ และ $H_0^{(3)}$ จึงถูกหักล้าง

ขั้นตอนต่อไปทำการทดสอบนัยสำคัญทางปฏิบัติ (Test of Practical Significance) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกหมู่ ดังนี้

ตารางที่ 4.27 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของอาชีพและการศึกษา กับกฎหมายระเบียบการคลังและงบประมาณของเทศบาล

ตัวแปรอิสระ และกลุ่มย่อย	จำนวน	ความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ			ความเบี่ยงเบนปรับตัวแปรอิสระ		
		Deviation		Eta	Deviation		Beta
		Predicted Mean			Predicted Mean		
<u>อาชีพ</u>				0.525			0.530
สมาชิกสภาเทศบาล	6	25.50	5.52	0.260	25.47	5.49	0.265
พนักงานเทศบาล	89	20.87	0.88		20.88	0.90	
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	19	14.11	-5.88		14.03	-5.95	
<u>การศึกษา</u>							
ประถมศึกษา	0	0	0		0	0	
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	11	17.00	-2.98		17.55	-2.43	
อนุปริญญา/ปวส.	21	20.81	0.83		21.21	1.23	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	63	19.54	-0.44		19.29	-0.69	
สูงกว่าปริญญาตรี	19	22.26	2.28		22.32	2.34	
Multiple R		0.588					
R ²		0.345					

จากตาราง พิจารณาในคอลัมน์ของความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ (Unadjusted Deviation) พบว่า อาชีพข้าราชการมีทัศนคติต่อตัวแปรตามต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ($\mu = 19.98$) ในขณะที่อาชีพสมาชิกสภาเทศบาลและพนักงานเทศบาลมีทัศนคติต่อตัวแปรตามสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ส่วนตัวแปรการศึกษา จะเห็นได้ว่าไม่มีความแตกต่างที่เด่นชัดระหว่างระดับการศึกษากับตัวแปรตาม ต่อมาเมื่อปรับตัวแปรอิสระปรากฏค่าเบี่ยงเบนปรับ (Adjusted Deviation) ของแต่ละกลุ่มย่อยก็ยังคงมีทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเหมือนเดิม และ

เมื่อเปรียบเทียบค่า Eta กับ Beta ซึ่งคำนวณได้ พบว่าค่า Beta เพิ่มขึ้นเล็กน้อย คือ จาก 0.525 เป็น 0.530 และจาก 0.260 เป็น 0.265 ตามลำดับ โดยที่อาชีพและการศึกษาสามารถอธิบายค่าแปรปรวนของทัศนคติของกลุ่มต่ออิทธิพลของปัจจัยกฎหมายกำหนดระเบียบการคลังและงบประมาณที่มีต่อการกระจายอำนาจทางการคลังได้ร้อยละ 34.5

4.5.3 กฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล

สมมติฐานหลัก : ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล

สมมติฐานรอง : มีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ด้านกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล

แหล่งที่มา	df	Sum of Square	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	74.020	37.010	9.474	0.000
ภายในกลุ่ม	120	468.777	3.906		
รวม	122	542.797			

จากตาราง พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันในเรื่องกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล กฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากนั้นทำการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยต่อไป โดยการใช้ค่าสถิติ Scheffe ดังนี้

ตารางที่ 4.29 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล

กลุ่มประชากร	กลุ่มที่	ค่าเฉลี่ย			
		กลุ่มที่	3	2	1
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	3	5.58			
พนักงานเทศบาล	2	7.32	*		
สมาชิกสภาเทศบาล	1	8.00	*		

ผลการทดสอบพบว่ากลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้องมีความแตกต่างจากกลุ่มพนักงานเทศบาลและกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากนั้นใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแฟคทอเรียล วิเคราะห์ว่าตัวแปร "อาชีพ" และ "การศึกษา" จะเข้ามามีผลกับกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาลหรือไม่ เพียงใด โดยมีสมมติฐานดังนี้

$$H_0^{(1)} : CE_{ij} = 0$$

$$H_0^{(2)} : C_i = 0$$

$$H_0^{(3)} : E_j = 0$$

โดยที่ C หมายถึง ตัวแปรอาชีพ
 E หมายถึง ตัวแปรการศึกษา
 CE หมายถึง ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและการศึกษา

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรตาม "กฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล" กับตัวแปรอิสระ "อาชีพ" และ "การศึกษา"

แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	Sig.
Main Effects	98.840	5	19.768	5.430	0.000
อาชีพ	82.352	2	41.176	11.310	0.000
การศึกษา	24.820	3	8.273	2.272	0.084
2-Way Interactions	39.834	6	6.639	1.824	0.101
Model	138.673	11	12.607	3.463	0.000
Residual	404.123	111	3.641		
Total	542.797	122	4.449		

จากตาราง พบว่าขนาดค่า F ตัวที่สี่เท่ากับ 1.824 ดังนั้นสมมติฐานแรกจึงไม่ถูกหักล้าง กล่าวอีกนัยหนึ่ง อาชีพกับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่วนผลรวมของปัจจัยหลักปรากฏว่ามีขนาดค่า F เท่ากับ 19.768 ย่อมหมายความว่า ตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งหรือทั้ง 2 ตัวแปร น่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติตามระดับที่กำหนด จากผลการทดสอบพบว่าอาชีพมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ ดังนั้น $H_0^{(2)}$ จึงถูกหักล้าง

ขั้นตอนต่อไปทำการทดสอบนัยสำคัญทางปฏิบัติ (Test of Practical Significance) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกหมู่ ดังนี้

ตารางที่ 4.31 การวิเคราะห์จำแนกของ "อาชีพ" และ "การศึกษา" กับ "กฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาล"

ตัวแปรอิสระ และกลุ่มย่อย	จำนวน	ความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ			ความเบี่ยงเบนปรับตัวแปรอิสระ		
		Deviation		Eta	Deviation		Beta
		Predicted Mean			Predicted Mean		
<u>อาชีพ</u>				0.369			0.392
สมาชิกสภาเทศบาล	7	8.00	0.96	0.174	7.92	0.88	0.216
พนักงานเทศบาล	97	7.32	0.28		7.35	0.31	
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	19	5.26	-1.78		5.14	-1.90	
<u>การศึกษา</u>							
ประถมศึกษา	0	0	0	0	0		
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	12	7.75	0.71	7.95	0.91		
อนุปริญญา/ปวส.	22	7.50	0.46		7.57	0.53	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	68	6.75	-0.29		6.68	-0.36	
สูงกว่าปริญญาตรี	21	7.10	5.4E-02		7.15	0.11	
Multiple R	0.427						
R ²	0.182						

จากตาราง พิจารณาในคอลัมน์ของความเบี่ยงเบนไม่มีการปรับ (Unadjusted Deviation) จะเห็นได้ว่าอาชีพข้าราชการมีทัศนคติต่อตัวแปรตามต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ($\mu = 7.04$) ในขณะที่อาชีพสมาชิกสภาเทศบาลและพนักงานเทศบาลมีทัศนคติสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ต่อมาเมื่อปรับตัวแปรอิสระ ปรากฏค่าเบี่ยงเบนปรับ (Adjusted Deviation) ของกลุ่มก็ยังคงมีทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเหมือนเดิม และเมื่อเปรียบเทียบค่า Eta กับ Beta ซึ่งคำนวณได้ พบว่าค่า Beta เพิ่มขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย คือ จาก 0.369 เป็น 0.392 โดยที่อาชีพสามารถอธิบายค่าแปรปรวนของกลุ่มต่ออิทธิพลของปัจจัยด้านกฎหมายกำหนดการใช้จ่ายของเทศบาลที่มีต่อการกระจายอำนาจทางการคลังได้ร้อยละ 18.2